

Carl XVI Gustaf: Jultal 1995

Talare

Carl XVI Gustaf
Kung

Datum

25 december 1995

Plats

Stockholm

Kära svenskar hemma och utomlands, Ett år har åter förflutit och nästa nalkas. Julhelgen skänker min familj och mig välbehövlig ro och vila samt tillfälle till eftertanke. Samtidigt som det gångna årets händelser och upplevelser summeras, gör sig förhoppningar inför framtiden gällande. Tankarna går från stort till smått, från frågor som är avgörande för Sveriges framtid, till dem som rör familj och andra, som står mig nära. För mig är omsorgen om miljön en av de viktigaste framtidsfrågorna. Vid en FN-konferens i Wien, för bara några veckor sedan, varnade många forskare för att de åtgärder som vidtagits för att minska förbrukningen av kemikalier, som på lång sikt förstör jordens ozonlager, inte är tillräckliga. Sverige och andra rika länder måste hjälpa u-länderna att ersätta billiga, skadliga kemikalier med dyrare ozonvänliga alternativ. Vi har i stor utsträckning årets Nobelpristagare i kemi att tacka för upptäckten av detta stora hot mot vår miljö. Den aktuella diskussionen om Sveriges energiförsörjning är av central betydelse för landets framtid. Om vi vill behålla vår välfärd och våra outbyggda älvar, är det ingen lätt uppgift att samtidigt avveckla kärnkraften och minska utsläppen från förbränning av fossila bränslen. Vi måste finna lösningar som kombinerar stränga krav på säkerhet med omsorg om miljön. Miljöfrågorna stod också högt på dagordningen, när jag under hösten hade glädjen att ta emot, i tur och ordning, Estlands, Lettlands och Litauens presidenter, på deras första statsbesök i Sverige. Våra länder har genom dessa besök manifesterat de nära och intensiva kontakter som vi har med varandra samt vår uttalade önskan att ytterligare utöka och fördjupa samarbetet. Länderna runt Östersjön är nära knutna till varandra genom historiska, kulturella och ekonomiska band. Vi samverkar för att säkerställa fortsatt fred i vårt gemensamma område men också för att rädda vår miljö. Luft- och vattenföroreningar känner inga gränser. Det krävs gemensamma krafttag för att ge framtidens generationer ren luft och rent vatten. Samarbetet när det gäller att förbättra säkerheten vid det forna Sovjetunionens kärnkraftverk är av lika stort intresse för Sverige som för medborgarna i övriga länder i regionen. Betydelsen av gemenskapen runt Östersjön bekräftades även under det statsbesök som Polens president avlade i

Sverige i maj månad. De nära relationerna med våra grannländer i Norden och i Östersjöområdet är en förutsättning för att vårt samarbete med andra länder, i en vidare krets, skall leda till positiva, konstruktiva resultat. I samband med mitt officiella besök vid EU:s institutioner i Bryssel, i oktober månad, märkte jag tydligt att förväntningarna på Sverige som nytt medlemsland i unionen är stora. Minst lika stora som förväntningar på vad detta medlemskap kan ge oss. Många känner osäkerhet. Vi vill inte ge avkall på vår egen nationella identitet eller förlora privilegier som vi genom hårt arbete i generationer har uppnått. Vi sluter oss samman på ett positivt sätt kring vårt kulturarv och vår historia. Men en uppslutning kring det svenska får inte leda till att vi överger vår öppenhet mot omvärlden. Nära förbindelser med andra länder är en förutsättning för att det, för oss så nödvändiga, utbytet inom handel och industri skall kunna utvecklas vidare. Vår svenskhet får inte heller medföra att vi avskärmar de nya svenskar i vårt land, som på ett konstruktivt sätt, bidrar till att berika vårt samhälle. Mångfald leder till utveckling. I alla tider har människor rört sig över gränser, runt om i världen. Migration är knappast en nyhet för det sena 1900-talet. Sedan 1945 har Sveriges befolkning växt med 1,2 miljoner invandrare, ungefär samma folkmängd som lämnade Sverige för 150 år sedan, när bättre försörjningsmöjligheter lockade på andra sidan Atlanten. Arbetsamhet, hederlighet och tolerans är honnörsbegrepp, som länge legat till grund för uppbyggnaden av det svenska samhället. Dessa grundläggande värderingar är basen för välfärdens utveckling. De får inte stå tillbaka för kortsiktiga lösningar på tillfälliga problem. Att söka vinna fördelar på bekostnad av medmänniskor i trångmål är inte förenligt med kristen etik. Samhället utvecklas. Som medborgare måste vi vara öppna för framtiden och vad den har att erbjuda. Vår vilja att upprätthålla fred har alltid varit en klart lysande ledstjärna för oss svenskar. Den är den främsta anledningen till vårt medlemskap i EU och till vårt starka och långvariga engagemang i Förenta Nationerna. FN har under det gångna året högtidligt hållit sitt 50-årsjubileum på många platser i världen. I Sverige har vi kunnat hedra alla de svenskar som på olika sätt satsat arbete och liv för freden. Vi är tacksamma för de uppoffrande insatser som de gjort under ett halvt sekel. Vi ser medrespekt och beundran på alla Er som idag fortsätter att hålla Sveriges fana högt i fredens tjänst. Fredsavtalet för det forna Jugoslavien torde vara FN:s främsta födelsedagspresent, en julgåva till hela världen. Att äntligen kunna se slutet på de fruktansvärda lidandena, som under alltför lång tid drabbat oskyldiga människor på Balkan, har vi alla längtat efter. Svenskar har även här gjort framstående insatser på många olika plan för att nå detta mål. Våld är oacceptabelt i stora sammanhang, som på slagfält och i krig. Men

våld är lika oacceptabelt i små sammanhang, som på gator och torg samt i hemmen. Min familj och jag vill försöka bidra på vårt sätt i arbetet mot våldet i Sverige. Efter samråd med statsministern och regeringen, inbjöd jag i våras till ett rundabordsamtal på Kungliga Slottet med några av alla de organisationer och enskilda som runt om i vårt land, på ett beundransvärt sätt, arbetar mot våldets spridande. Den genklang jag då kände stimulerar till fortsatta insatser. Behovet av stöd och hjälp är enormt och ett samarbete över gränserna är nödvändigt: mellan hem och organisationer, mellan organisationer och myndigheter, mellan ledare och vanliga människor. Sammankomsten på Slottet bidrog till att lyfta fram allt det positiva engagemang mot våld som finns runt om i Sverige. Regeringen har också efter mötet låtit göra en inventering av antivåldsarbetet i vårt land. Fakta, praktiska råd och adresser har samlats i en användbar skrift som bland annat är tänkt som en inspirationskälla och stöd för oss som vill engagera oss i kampen mot våldets spridning. För att nå resultat måste vi alla arbeta tillsammans. För, som Martin Luther King en gång sa: ”Mänsklighetens stora tragedi är inte de få människornas aggressivitet utan majoritetens passivitet”. Jag känner stort hopp om att framtiden kommer att medföra en vändning i våldsutvecklingen. Så många ungdomar är idag beredda att aktivt motarbeta våldets spridning i den unga generationen. Detta engagemang ser jag bland annat hos mina egna barn. För Kronprinsessan Victoria var det en viktig uppgift att avtäcka det första svenska monumentet mot våld, den knutna revolvern, här i Stockholm, för bara några veckor sedan. Det finns så mycket annat ungdomar kan sysselsätta sig med på fritiden än att slå varandra sönder och samman. Sport och idrott, scouting och friluftsliv, musik, konst, teater är bara några områden. Men en nyckelfråga är naturligtvis hur man skapar nödvändiga förutsättningar för att kunna ge alla ungdomar meningsfull sysselsättning så att inte hela deras liv blir bara fritid. Våra folkvalda och landets regering har en av sina viktigaste uppgifter i att finna vägar ut ur ungdomsarbetslösheten. För vad kan vara mer förödande för en 18-åring som lämnar skolan än att känna sig överflödig. Julens evangelium skänker hopp och framtidstro. Det är glädjens ord som är ägnade att ge tröst och stöd i svårigheter. Många ensamma känner sig särskilt övergivna i helgtider och julfirande. Då krävs det extra insatser av omsorg från oss, som har fått förmånen att vara omgivna av en stor och stödjande familj. Medmänsklig värme och omtanke är en viktig del i det kristna budskapet. Min familj och jag vill nu önska Er, alla svenskar, hemma och utomlands, en riktigt god och fridfull jul. Jag hoppas att det nya året skall förflyta i fredens och harmonins tecken. Måtte 1996 bli lyckosamt för oss alla.

Taggar

1990-tal, 1995, Högtidstal, Jultal, Kungahuset, Man

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-xvi-gustaf-jultal-1995>